FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. X.A.Nurxonov, A.Y.Shukurov, N.A.Boymurodov "Burg'ilash va portlatish ishlarida xavfsizlik qoidalari". Intellekt nashriyoti O'quv qo'llanma. 2022 y.
2. A X.A.Nurxonov. "Xavfsizlik qoidalari" – O'quv qo'llanma. Qarshi "Intellekt nashriyoti" 2024 y.
3. Qayumov O.A, Shodiyev A.N, Eshonqulov U.X Xo'jaqulov A.M. Foydali qazilma konlarini yer osti usulida qazib olish texnologiyasi.– darslik. Qarshi "Intellekt nashriyoti" 2022 y
4. A.M.Khujakulov. Ochiq konchilik ishlari – darslik. Qarshi "Intellekt nashriyoti" 2023 y.
5. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining lavoziniga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi.-T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. -56 b.
6. Mirziyayev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016 yil 7-dekabr – T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. – 48 b.
7. Mirziyayev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 488 b.
8. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida. 2017 yil 7 fevral, PF-4947-son farmoni.

Elektron resurslar

1. http://www.gov.uz/ – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
2. http://www.lex.uz/ – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlar milliy bazasi.
3. http://www.rusmet.ru/minjournal/
4. http://www.ziyonet.uz/
5. http://www.catback.ru/ – Научные статьи и учебные материалы.
6. http://www.ngmk.uz/
7. http://www.agmk.uz/
8. http //www.elibrary.ru/ – ilmiy electron kutubxona.
9. http//172.16.2.210 – Toshkent davlat texnika universiteti axborot resurslar markazi.
10. МГУ - https://fgosvo.ru/uploadfiles/fgosvospec/210504.pdf?utm_source

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

QARSHI DAVLAT TEXNIKA UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
_____ Z.E. Chorshanbiyev
"____" _____ 2026-yil

Neft-gaz va geologiya fakulteti 60722000 - "Marksheyderlik ishi" ta'lim yo'nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun Yakuniy davlat attestatsiya savollari

DASTURI

Qarshi davlat texnika universiteti
Kengashi yig'ilishining 26.02. 2026-yil
9 -sonli majlisida tasdiqlangan.

Qarshi – 2026

2025/2026-o‘quv yilida Neft-gaz va geologiya fakultetining 60722000 - “Marksheyderlik ishi” ta’lim yo‘nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun Yakuniy Davlat Attestatsiya savollari belgilangan talablar asosida mazkur ta’lim yo‘nalishi o‘quv rejasiga asosan o‘zlashtirgan fanlarning bo‘limlariga mos ravishda tuzildi.

Tuzuvchilar:

1. **“Marksheyderlik ishi” fani bo‘yicha:** **R.U.Nomdorov** **A.A.Abdiazizov**
2. **“Kon geometriyasi” fani bo‘yicha:** **R.U.Nomdorov** **A.A.Abdiazizov**
3. **“Geomexanika” fani bo‘yicha:** **Z.Y.Latipov** **A.A.Abdiazizov**
4. **“Marksheyderlik ishlarida xavfsizlik qoidalari fani bo‘yicha:** **R.U.Nomdorov**

Ushbu dasturi “Geologiya va konchilik ishi” kafedrasi (Bayoni №14, “07” 03 2026-y.), Neft-gaz va geologiya fakulteti Uslubiy komissiyasi (Bayoni №8, “18” 03. 2026-y.) va universitet Uslubiy kengashi (Bayoni №4, “26” 02 2026-y.) tomonidan muhokama qilingan va foydalanishga tavsiya etilgan.

“Neft-gaz va geologiya” fakulteti dekani: **t.f.d. (DSc) A.N. Shodiyev**

“Geologiya va konchilik ishi” kafedrasi mudiri: **t.f.f.d. (PhD) U.X.Eshonqulov**

Qarshi davlat texnika universiteti Neft-gaz va geologiya fakulteti 60722000 - “Marksheyderlik ishi” ta’lim yo‘nalishi bitiruvchi kurs talabalari uchun Yakuniy davlat attestatsiya savollari

1. “Marksheyderlik ishi” fanidan YaDAK savollari

1. Marksheyderlik ishi termini qaysi tildan kelib chiqqan?
2. Markscheidenkunst so‘zidagi “kunst” nima ma’noni anglatadi?
3. Marksheyderlik chizmalari qanday turlarga bo‘linadi?
4. Marksheyderlik ishlari nechanchi yili va qaysi davlatda yo‘lga qo‘yilgan?
5. Marksheyderlik fani qanday fanlar bilan aloqasi bor?
6. Marksheyderlik qanday funksiyani bajaradi?
7. Marksheyderlik hujjatlari qanday hujjatlardan iborat?
8. Dala marksheyderlik jurnalining o‘lchami qanday?
9. Kon grafikaviy chizmalar qo‘lanilishiga qarab qanday miqyoslarda tuziladi?
10. Marksheyder geolog bilan birgalikda qanday ishlarni amalga oshiradi
11. Plan asosan qanday usullarda chiziladi?
12. Yirik masshtabli kartalar qanday kartalar deb nomlanadi?
13. Teodolit syomkasida joyga qarab qo‘llaniladigan syomka qilish usullari qaysi javobda keltirilgan?
14. Marksheyderlik tasvirga olish deganda qanday ishlar majmuasi tushuniladi?
15. Marksheyderlik grafik hujjatlarga nimalar kiradi?
16. Planda joy tafsiloti bilan birga joy relyefi ham ko‘rsatilsa, bu . . . . .deyiladi.
17. Marksheyderlik tasvirga olish deganda qanday ishlar majmuasi tushuniladi?
18. Tasvirga olish ishlariga qanday ishlar kiradi?
19. Joyda yuzalar qanday aniqlanadi?
20. Barcha qazish tizimlari nechta sinfga birlashtiriladi?
21. Plan nima?
22. O‘rta masshtabli kartalar qanday kartalar deb nomlanadi?
23. Marksheyderlik chizmalari qanday turlarga bo‘linadi?
24. Yer osti vertikal tasvirida punktlar balandligini aniqlash nechi bosqichdan tarkib topadi?
25. Shaxtada qiyin sharoitlarda tomonlar direktsion burchaklari nima bilan aniqlanadi?
26. Vaqtinchalik belgilar asosan laxmning qaysi qismiga mahkamlanadi?
27. Agar poligon bir nuqtadan boshlab maydon chegarasi bo‘yicha aylanib, yana bosh nuqtaga qaytilsa bu qanday poligon deyiladi?
28. Boshida va oxirida mustahkam koordinatali punktga tayangan yo‘l, bu, . . . ?
29. Joyda gorizontal va vertikal burchaklarni qanday asboblarda o‘lchanadi?
30. Masshtabning grafik aniqligi nechiga teng?
31. Doimiy markshederlik belgilar asosan kon laxmining qaysi qismiga mahkamlanadi?
32. Yer osti teodolit yo‘llari tomon uzunliklarini asosan nimada o‘lchanadi?
33. Qatlam qalinligi ko‘pincha qanday bo‘ladi?
34. Nivelirlarni gorizontal holatga keltirgandan keyingi ko‘rish o‘qining dengiz sathidan bo‘lgan balandligi (otmetkasi nima deb ataladi?
35. Yer osti marksheyderlik tasvirga olishda qanday xatoliklar uchraydi?
36. Kon laximlarining egri qismini o‘tishda ularga qanday usulda yo‘nalish beriladi?
37. Yer osti marksheyderlik tasvirga olish joylariga qanday joylar kiradi?

38. Nivelir so‘zining ma’nosini ayting
39. Ikki tik stvol orqali yo‘naltirish bog‘lash tasviri qanday jarayonlardan tashkil topgan?
40. Giroskop yordamida nima aniqlanadi?
41. Teodolit yordamida tasvirga olishdan maqsad nimadan iborat?
42. Yer ustida geometrik nivelirlash bilan Yer osti geometrik nevilirlash ishlari bir – biridan nimasi bilan farq qiladi?
43. Yer osti marksheyderlik tasvirga olish turlari
44. Kon laximlarining egri qismini o‘tishda ularga qanday usulda yo‘nalish beriladi?
45. Yer osti marksheyderlik tasvirga olishda qanday prinsipga amal qilinadi?
46. Poligonometriya nima?
47. Teodolit nimalar yordamida gorizontal holatga keltiriladi?
48. N3 niveliri tuzilishi jihatidan qanday nivelir hisoblanadi?
49. Yo‘naltirishning fizik usuliga nimalar kradi?
50. Qaysi javobda yo‘naltirish usullari to‘g‘ri ko‘rsatilgan?
51. Geometrik nivelirlash nechaga bo‘linadi va qanday
52. Geometrik nivelir ishlari qiyalik burchagi necha gradus bo‘lgan kon laximlarida o‘tkaziladi?
53. Trigonometrik nivelirlash qiyalik burchagi qancha bo‘lgan kon laximlarida o‘tkaziladi?
54. Foydali qazilma konlarini qazib olish ishlarining qaysi etaplarida marksheyderlik ishlari qatnashadi?
55. Yotqiziqning qalinligi (quvvati nimani bildiradi?
56. Teodolit yo‘llari necha razryadli bo‘ladi?
57. Uzunlikni kichraytib yoki kattalashtirib ifodalash . . . . . deyiladi.
58. Agar poligon bir nuqtadan boshlab maydon chegarasi bo‘yicha aylanib, yana bosh nuqtaga qaytilsa bu qanday poligon deyiladi?
59. N1 markali niveliridagi “1” nimani bildiradi?
60. Ikkinchi razryadli teodolit yo‘li qaysi kon laximlarida hosil qilinadi?
61. Yer osti teodolit yordamida tasvirga olish ishlari nechta yo‘nalishdan iborat
62. O‘q meridianning shimoliy uchidan soat mili yo‘nalishi bo‘yicha chiziq yo‘nalishigacha o‘lchangan burchakka nima deyiladi?
63. Teodolit va signalarni markazlashtirishda qanday usullardan foydalaniladi?
64. Yer yuzasidagi nuqtalarning balandligini aniqlash uchun bajariladigan ishlar majmuasiga ... deyiladi
65. Chiziq o‘lchashda katta aniqlik talab qilinmasa qaysi chiziq o‘lchash qurollari ishlatiladi?
66. Lentani komparlash nima uchun o‘tkaziladi?
67. Teodolit nimalar yordamida gorizontal holatga keltiriladi?
68. Konning ichki konturi nima?
69. Yer osti trigonmetrik nivelirlashda nisbiy balandlikni topish formulasidagi (nimani bildiradi?
70. Kamera deb nimaga aytiladi?
71. Juda aniq optik teodolitlarni aniqlang
72. Yer osti teodolit yordamida tasvirga olish ishlari nechta yo‘nalishdan iborat
73. 1 va 2 razryadli analitik tayanch tarmoqlari to‘ri qanday ko‘rinishda rivojlanadi?
74. Yer yuzasidagi nuqtalarning balandligini aniqlash uchun bajariladigan ishlar majmuasiga ... deyiladi
75. Kon lahmlarining to‘g‘ri chiziqli qismini o‘tishda yo‘nalish lahmning qaysi qismidan boshlab beriladi?

76. Trigonometrik nivelirlash qiyalik bur-chagi qanday kon laxmlarida o‘tkaziladi?
77. Nuqtaning nisbiy balandligi o‘lchovchi asbob?
78. Yer osti trigonmetrik nivelirlashda nisbiy balandlikni topish formulasidagi (nimani bildiradi?
79. Yotqiziqning qiyalik burchagi nimani anglatadi?
80. Yer osti trigonmetrik nivelirlashda nisbiy balandlikni topish formulasidagi S nimani bildiradi?
81. Yotqiziqning qalinligi o‘lchanish yo‘nalishiga qarab qanday turlarga bo‘linadi?
82. Yotqiziqning kuzatish koordinatalari nima?
83. Lahmning to‘g‘ri chiziqli qismiga yo‘nalish berish qanday asbobda amalga oshiriladi?
84. 1 va 2 razryadli analitik tayanch tarmoqlari to‘ri qanday ko‘rinishda rivojlanadi?
85. Shaxtada kon laximlari kimning ko‘rsatmasi bo‘yicha o‘tiladi?
86. Kon-geometrik grafiklar qanday turlarga bo‘linadi?
87. Kon lahmlarining egri qismini o‘tishda, ularga qanday usulda yo‘nalish beriladi?
88. Kon loyihasini o‘rganishda marksheyderlik xizmati asosiy vazifalari qaysi javobda to‘g‘ri ko‘rsatilgan?
89. Nuqtaning dengiz yuzasidan bo‘lgan balandligi . . . . . deyilib N harfi bilan belgilanadi.
90. Yer osti kon laxmlarida geometrik nivelirlashda nivelir reykasidan sanoq necha mm aniqlikda olinishi kerak?
91. Shaxtada kon laximlari kimning ko‘rsatmasi bo‘yicha o‘tiladi?
92. Karerda kon laximlari kimning ko‘rsatmasi bo‘yicha o‘tiladi?
93. Barcha qazish tizimlari nechta sinfga birlashtiriladi?
94. Qazish laximlari deb nimaga aytiladi?
95. Ko‘p maqsadli o‘zlashtirilgan yer osti qazilmalari deganda nima tushuniladi?
96. Ko‘p maqsadli yer osti bo‘shliqlaridan foydalanishning asosiy maqsadi nima?
97. Marksheyderlik monitoringining asosiy vazifasi nimadan iborat?
98. Monitoringda ishlatiladigan geodezik usullar qaysilar?
99. Ko‘p maqsadli foydalanish korxonasining asosiy xususiyati nima?
100. Marksheyderlik monitoringi jarayonining birinchi bosqichi nima?
101. Monitoringning amaliy ahamiyatiga nimalar kiradi?
102. Ko‘p maqsadli o‘zlashtirish korxonalarida marksheyderlik ta’minoti nimani o‘z ichiga oladi?
103. Ko‘p maqsadli foydalanishning ijtimoiy ahamiyati nimada?
104. Ko‘p maqsadli foydalanishda marksheyderlik monitoringi tizimi qanday maqsadga xizmat qiladi?
105. Ko‘p maqsadli foydalanish korxonasining monitoringini ishlab chiqishda nimalar hisobga olinadi?
106. Marksheyderlik tekshiruvi nimani o‘z ichiga oladi?
107. Ko‘p maqsadli o‘zlashtirishda instrumental marksheyderlik kuzatuvlarining vazifasi nima?
108. Ko‘p maqsadli foydalanish uchun kon lahimlarini tanlashda qanday ma’lumotlar muhim?
109. Yer ajratmasini tahlil qilishda nimalar baholanadi?
110. Yer ajratmasi tekshiruvida qanday marksheyderlik ish turi qo‘llaniladi?
111. Shaxta maydonining fizik-mexanik xususiyatlarini baholashda qaysi parametrlar o‘lchanadi?
112. Kon lahimlarini ishlatish muddatini uzaytirishda nimalar inobatga olinadi?
113. Tog‘-kon korxonalarini tugatish kimning ruxsati bilan amalga oshiriladi?
114. Tugatish va konservatsiyalash loyihasi tarkibida qaysi hujjatlar bo‘lishi kerak?
115. Geomonitoringda qanday zamonaviy asboblar ishlatiladi?
116. Geomexanik xavfsizlikni ta’minlashda nimalar hisobga olinadi?

117. Konlarni geomonitoring qilishda kuzatuvlar necha marotaba o‘tkaziladi?
118. Geomexanik tahlilning ishonchliligiga nima ta’sir ko‘rsatadi?
119. Yer ajratish prognozida asosiy e’tibor nimaga qaratiladi?
120. Lahimlarning holatini baholashda nimalar aniqlanadi?
121. Beton yoki metall mustahkamlagichning holatini baholashda nimalar e’tiborga olinadi?
122. Yer osti bo‘shlig‘idan foydalanish yo‘nalishini aniqlashda qanday omillar hisobga olinadi?
123. Yer osti makonidan foydalanishning ikki asosiy turi qaysilar?
124. Uzoq muddatli foydalanish uchun kon lahimlarining minimal o‘lchamlari qanday?
125. III va II toifadagi tog‘ jinslarida uzoq muddatli foydalanishni ta’minlaydigan mustahkamlagichning yuk ko‘tarish qobiliyati qanday?
126. Qaysi hollarda uzoq muddatli lahim qisqa muddatli foydalanish toifasiga o‘tadi?
127. Uzoq muddatli foydalanishda qanday turdagi mustahkamlagichlar qo‘llanilishi maqsadga muvofiq?
128. Yer osti lahimining funksional barqarorligi deganda nima tushuniladi?
129. Ikkilamchi foydalanish yer osti maydonining marksheyderlik ta’minoti deganda nima tushuniladi?
130. Ko‘p maqsadli korxona monitoring tizimi nechta asosiy qismdan iborat?
131. Sensorlarni o‘rnatish masofasi nimalarga bog‘liq?
132. Reperlar qanday joylarda o‘rnatiladi?
133. Marksheyderlik-geofizik kuzatuv stansiyasi loyihasiga nimalar kiradi?
134. Kon lahimlarining mustahkamlik holatini baholashda nimalar aniqlanadi?
135. Mustahkamlagich elementlariga tushadigan yuklamalar qanday asbob bilan aniqlanadi?
136. Tenzometrlar yordamida nimalar o‘lchanadi?
137. Tog‘ jinslari massividagi kuchlanganlik–deformatsiyalanganlik holatini o‘lchash nima uchun zarur?
138. Yuksizlantirish (“relaksatsiya”) usulining mohiyati nimada?
139. Kompensatsion yuklama usulida kuchlanish qanday aniqlanadi?
140. Akustik usulning asosiy afzalligi nimada?
141. Burg‘ulash quduqlari usulining mohiyati nimada?
142. Eng to‘liq natijani beruvchi optimal yondashuv qaysi?
143. Tog‘ jinslari beqarorligiga sabab bo‘luvchi asosiy omil qaysi?
144. Kon portlashi deganda nimani tushunamiz?
145. Yer osti qazishmalarini loyihalashda qo‘llaniladigan asosiy uchta yondashuv qaysi?
146. Monitoring tizimining asosiy komponentlariga nimalar kiradi?
147. Nivelirlash ishlari odatda qanday oraliqda bajariladi?
148. Tog‘ lahimlaridagi yoriqlar ochilishini aniqlash uchun qaysi asboblar ishlatiladi?
149. Kon lahimi perimetri bo‘ylab ko‘chishlarni kuzatish uchun reperlar qayerda o‘rnatiladi?
150. Tog‘ jinslari massivining marksheyderlik-geofizik nazoratiga nimalar kiradi?
151. Tog‘ jinslari siljishini o‘lchashda eng ko‘p qo‘llaniladigan asbob nima?
152. Tog‘ jinslarining mexanik xususiyatlariga nimalar kiradi?
153. Prujinali dinamometr-deformometrning asosiy vazifasi nima?
154. Yuksizlantirish usulining mohiyati nimada?
155. Tog‘ jinslari holatini uzluksiz nazorat qilish uchun qanday datchiklar tavsiya etiladi?
156. Tog‘ jinslari konlarda qanday yuklanish rejimida bo‘ladi?
157. Kon bosimining dinamik namoyon bo‘lishini o‘rganish nega zarur?

158. Marksheyderlik kuzatuvlari asosida olingan ma’lumotlar nimani aniqlash imkonini beradi?
159. Massivdagi tog‘ jinslarining siljishini kuzatish uchun nima o‘rnatiladi?
160. Ikki kanalli tenzometrik kuchaytirgichning vazifasi nima?
161. Dinamik bosimni aniqlashning eng keng tarqalgan usuli qaysi?
162. Reperlarni joylashtirishda qaysi joy tanlanadi?
163. Chuqurlik reperlarining vazifasi nima?
164. Suv yig‘ish tizimi qanday tashkil etilishi kerak?
165. Foydalanish imkoni bo‘lmagan lahimlar bilan qanday ish bajariladi?
166. Shaxtadan yer yuzasiga oqib chiqadigan suvlar qanday tavsiflanadi?
167. AAT (avtomatlashtirilgan axborot tizimi) nimalardan iborat?
168. AATning pirovard maqsadi nima?
169. AATning uchinchi bloki AMBT nima uchun mo‘ljallangan?
170. Ma’lumotlar bazasini boshqarish uchun qaysi dasturiy tizim ishlatiladi?
171. AATda fazoviy tahlil va xaritalash uchun qaysi dasturdan foydalaniladi?
172. Ishlab chiqarish monitoringi mablag‘ manbai nima?
173. Ko‘mir konlarini yopishdan oldin qanday omillarni hisobga olish kerak?
174. Yer osti inshootlaridan ikki maqsadli foydalanishning iqtisodiy bahosini aniqlashda nimalar hisobga olinadi?
175. Yer osti makonini samarali o‘zlashtirish uchun qaysi omillarni hisobga olish muhim?
176. MICROMINE kompaniyasi qachon tashkil etilgan?
177. MICROMINE dasturi qaysi shaharda tashkil etilgan?
178. Micromine loyihasi nima?
179. Micromineda loyiha yaratish oynasida qaysi maydonlarni to‘ldirish majburiy hisoblanadi?
180. Micromineda loyihani yaratishdan oldin nima qilish maqsadga muvofiqdir?
181. Micromine ish muhiti qaysi interfeysga o‘xshash?
182. Micromineda lentali interfeysni foydalanuvchi qanday sozlashi mumkin?
183. Micromineda tezkor tugmalarni sozlash qanday qulaylik beradi?
184. Micromineda CTRL+Z tugmalar kombinatsiyasi nima qiladi?
185. Micromine dasturida koordinata tizimlarini o‘zgartirish nimaga zarur?
186. Geografik koordinatalar tizimida obyekt joylashuvi qanday o‘lchanadi?
187. Geografik koordinatalar tizimi qaysi birliklarda ifodalanishi mumkin?
188. Referens-ellipsoid nima?
189. Mahalliy koordinata tizimi qanday tizimga bog‘lanadi?
190. Micromine’da koordinata o‘zgartirish parametrlarini sozlash uchun qaysi yorliq ishlatiladi?
191. WGS84 dan mahalliy tizimga o‘tish qanday amalga oshiriladi?
192. Karkas koordinatalarini o‘zgartirish uchun foydalanuvchi nima qilishi kerak?
193. Karyer parametrlarini kiritish jarayonida foydalanuvchi qaysi ma’lumotlarni belgilashi kerak?
194. Karyer qurishda avtomatik tekislash opsiyasi nima uchun ishlatiladi?
195. Kon lahimlari karkasini yaratishda birinchi navbatda nima qilinadi?
196. Karyer yaratishda kesishmalarni avtomatik tuzatish imkoniyati nima beradi?
197. Karkas yaratishda foydalanuvchi profil yo‘nalishini qayerda belgilashi mumkin?
198. Python kutubxonalarini o‘rnatishda qaysi buyruq ishlatiladi?
199. Micromine ish muhitida skriptni ishga tushirish uchun foydalanuvchi qayerga o‘tishi kerak?
200. Slot nima vazifani bajaradi?
201. Kesimlar usuli bilan hajm hisoblashda foydalanuvchi nima parametrlarni ko‘rsatishi kerak?

202. Paletka usuli bilan hajmlarni hisoblashda foydalanuvchi nima ko'rsatishi kerak?
203. Micromine'da skriptni ishga tushirish uchun qaysi tezkor tugma ishlatiladi?

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Inogamov I.I. Marksheyderlik ishilarini tashkil etish. - O'quv qo'llanma.: Toshkent, 2017.
2. Kutumova G. S., Inogamov I.I. Geodeziya va Marksheyderlik ishi- O'quv qo'llanma.Toshkent, 2020.
3. Sayyidqosimov S.S. Kon geometriyasidan 1-qism..- O'quv qo'llanma.: Toshkent, 2021.
4. R.U.Nomdorov, A.A.Abdiazizov, I.Y.Soxibov, Sh.B.Chorshanbiyev Marksheyderlik ishi O'quv qo'llanma. - Qarshi "Ilm-Fan-Ma'naviyat" nashriyoti, 2024 yil. 166 bet.
5. M.J.G'ofirov, A.A.G'afforov, D.F.Berdiyev, J.O.Mirzayev, A.A.Abdiazizov – "Geodeziya", O'quv qo'llanma Qarshi. "ILM-FAN – MA'NAVIYAT" nashriyoti, 2024. – 180 bet.
6. Хоружая Н. В. Маркшейдерские работы при строительстве шахт и подземных сооружений : учебное пособие / Н. В. Хоружая. — Алчевск : ГОУ ВО ЛНР «ДонГТИ», 2022. — 114 с.
7. *Смолич, Сергей Вениаминович* Маркшейдерское дело : учебное пособие / С.В. Смолич, Б.А. Просекин ; Забайкальский государственный университет. – Чита : ЗабГУ, 2019.
8. Специальность «Маркшейдерское дело», квалификация «Горнорабочий на маркшейдерских работах»: Учебное пособие /Н.А. Жугурова, Ә.С. Тұяқбай, Ш.Б. Ходжекеева/ Нур-Султан: Некоммерческое акционерное общество «Talap», 2020 г. - 359 с.

Qo'shimcha adabiyotlar.

1. Mirziyoev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi.-T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. -56 b.
2. Mirziyayev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016 yil 7-dekabr – T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. – 48 b.
3. Mirziyayev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. – 488 b.
4. O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida. 2017 yil 7 fevral, PF-4947-son farmoni.
5. Нұрпейісова М.Б. және т.б. Маркшейдерлік іс: Оқулық. /авторлар: М. Б. Нұрпейісова, Ф. К. Нигаметдинов, Т. Т. Ипаяков / Алматы. 2013. – 400 бет.
6. Nelson, W. John Faults and their effect on coal mining in Illinois. - Champaign, Ill. : Illinois State Geological Survey Division, 1981.

Elektron resurslar

1. http://www.gov.uz/ – **O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.**
2. http://www.lex.uz/ – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlar milliy bazasi.
3. http://www.rusmet.ru/minjournal/
4. http://www.ziyonet.uz/
5. http://www.catback.ru/ – Научные статьи и учебные материалы.
6. http://www.ngmk.uz/
7. http://www.agmk.uz/
8. http//172.16.2.210 – Toshkent davlat texnika universiteti axborot resurslar markazi.

2. "Kon geometriyasi" fanidan YaDAK savollari

1. Kon geometriyasi fani qaysi ta'lim yo'nalishida o'qitiladi?
2. Kon geometriyasi fani qaysi kurslarda o'qitiladi?
3. Kon geometriyasi nimalarni o'rganadi?
4. Kon geometriyasining maqsadi nimadan iborat?
5. Kon geometriyasi fani nimani rivojlantiradi?
6. Kon geometriyasida keng qo'llaniladigan usullar?
7. Kon geometriyasi fani qaysi fanlar bilan chambarchas bog'liq?
8. Kon geometriyasida ehtimoliy-statistik usullar qayerda qo'llaniladi?
9. Kon geometriyasida proektsiya turlari?
10. Markaziy proektsiyada tasvir qanday nomlanadi?
11. Parallel proektsiyada tasvir qanday xususiyatga ega?
12. O'rtogonallik qaysi proektsiya turiga xos?
13. Konchilikda eng ko'p ishlatiladigan proektsiya turi?
14. Grafik hujjatning masshtabi nimaga bog'liq?
15. Kon geometriyasi qanday fan sifatida shakllangan?
16. Kon geometriyasi fanining asosiy vazifasi?
17. Kon geometriyasi fani qaysi fanlarning tutashuvida shakllangan?
18. Son belgili proektsiya nima?
19. Nuqta tasvir tekisligidan yuqorida joylashgan bo'lsa, belgisi qanday?
20. Nuqta pastda joylashgan bo'lsa, belgisi qanday bo'ladi?
21. To'g'ri chiziqning yo'nalish burchagi α_0 qanday aniqlanadi?
22. To'g'ri chiziqning yo'nalish burchagi qaysi oraliqda bo'ladi?
23. To'g'ri chiziqning yo'nalish va yotish burchaklari orasidagi farq nima?
24. To'g'ri chiziq tekislikka perpendikulyar bo'lishi uchun shart?
25. To'g'ri chiziq va tekislik o'zaro kesishadi, agar?
26. Tekislikning yo'nalish burchagi α nimani bildiradi?
27. Tekislikning yotish burchagi δ qaysi oraliqda bo'ladi?
28. Tekislikning gorizontal chiziqlari nima deb ataladi?
29. Tekisliklar qachon o'zaro parallel bo'ladi?
30. Tekisliklar o'zaro kesishganda nima hosil bo'ladi?
31. Son belgili proektsiyada to'g'ri chiziq qanday tasvirlanadi?
32. Vertikal to'g'ri chiziq proektsiyada qanday ko'rinadi?
33. To'g'ri chiziqning qiyalik burchagi nimalarni belgilaydi?
34. Son belgili proektsiyada tekislik qanday beriladi?
35. Tekisliklar o'zaro perpendikulyar bo'lishi uchun?
36. Konchilikdagi son belgili proektsiyalar nima uchun zarur?
37. Tasvir tekisligini almashtirishning maqsadi nima?
38. Tasvir tekisligini almashtirishda qanday yordamchi tekislik olinadi?
39. Tasvir tekisliklarini ustma-ust keltirish qanday amalga oshiriladi?
40. Nuktadan to'g'ri chiziqqacha eng qisqa masofa qanday aniqlanadi?
41. To'g'ri chiziq va tekislik orasidagi haqiqiy burchak qanday topiladi?
42. Nuktani tekislik bilan ustma-ust keltirishda u qanday siljiydi?
43. Ustma-ust keltirishda radius nima vazifani bajaradi?

44. Burama aylanish markazi nima orqali aniqlanadi?
45. Kon geometriyasida aylantirish usuli nima uchun kerak?
46. Aylantirishda tekislik qanday harakat qiladi?
47. Nuktadan tekislikka tushirilgan perpendikulyar nima beradi?
48. To'g'ri chiziqning haqiqiy uzunligini aniqlash uchun nima qilinadi?
49. Aylantirish usulida haqiqiy shaklni olish uchun nima zarur?
50. Ayoniy chizmalar qurilishida qo'llaniladigan proeksiyalardan biri?
51. Parallel proeksiyalashda tasvir qanday qilib olinidi?
52. Aksonometrik proeksiyada "aksonometriya" so'zi nima ma'noga ega?
53. Aksonometrik o'zgarish koeffitsientlari nima uchun kerak?
54. Quyidagilardan qaysi aksonometrik tur hisoblanadi?
55. Trimetrik aksonometrida o'zgarish koeffitsientlar qanday?
56. Qiya burchakli aksonometrik uchun asosiy teorema?
57. Aksonometriyada koordinata o'qlari tanlanadi?
58. Aksonometrik tasvir asosida ro'yxatni topish mumkin?
59. Aksonometrik proeksiyalardan qaysi biri to'g'ri burchakli?
60. Qanday tasvirlar marksheyderlik hujjatlar tarkibiga kiradi?
61. Jism aksonometrik tasvirda qanday ko'rinishda bo'ladi?
62. Aksonometrik tasvir qurishda boshlang'ich manba?
63. Yordamchi to'rlar usulida tasvir qurish uchun nimalar talab etiladi?
64. Mexanik usulda tasvir quriladi?
65. Aksonometrik tasvirda ob'ektlar qanday tasvirlanadi?
66. Affin proeksiyaning asosiy g'oyasi?
67. Affin proeksiya tarkibida nimalar ko'riladi?
68. Affin proeksiyada parallel chiziqlar natijaga qanday ta'sir ko'rsatadi?
69. Agar proeksiya yo'nalishi tasvir tekisligiga perpendikulyar bo'lsa?
70. Affin proeksiyada eshlik o'qiga parallel chiziqlar qanday ko'rinishida qoladi?
71. Proeksiyada ikki kesishgan chiziqning proeksiyalari?
72. Affin tasvir yo'nalishini tanlashda nimalarni inobatga olish kerak?
73. Affin tasvirlarda predmet oktantdagi nuqtalar topish uchun nimalar kerak?
74. Affin tasvirlashning ortogonal turi qanday bo'ladi?
75. Affin tasvirlashda reja va tasvir tekisliklari qanday bo'ladi?
76. Affin tasvirni hal qilishda analitik usul qurilishi?
77. Grafo-analitik usul uchun nimalar kerak?
78. Mexanik usulda tasvir qanday quriladi?
79. Affin proeksiya natijasida ob'ektning shakli?
80. Affin proeksiyada ikki parallel chiziq qanday ko'rinadi?
81. Affin tasvir qurishning usullaridan biri emas?
82. TTS lar bilan matematik amallar kim tomonidan ishlab chiqilgan?
83. TTS lar bilan amallar bajarish uchun ular qanday bo'lishi kerak?
84. Ayirish amali natijasida hosil bo'lgan funksiya qaysi xossani saqlab qoladi?
85. TTS larning gorizontallari kesishganda hosil bo'ladigan shakl?
86. Ayirish amalini bajarishda qanday holatlar bo'lishi mumkin?
87. TTS larni ayirish amali nimani aniqlashda qo'llaniladi?
88. Foydali qazilma uyumining qalinligini topish uchun qaysi amal qo'llaniladi?

89. TTS larni qo'shish amali qaysi holatlarda amalga oshiriladi?
90. Qo'shish amalining asosiy natijasi?
91. TTS larni qo'shish amali nimani hisoblashda foydalaniladi?
92. Ko'paytirish amali qo'llanadigan sohalardan biri?
93. Bo'lish amali qaysi holatda cheksiz natija berishi mumkin?
94. Bo'lish amalining qo'llanilish sohasi?
95. TTS lar bilan amallar bajarishda asosiy shart?
96. Stereografik proeksiya qanday usulga asoslanadi?
97. Stereografik proeksiyada fazodagi chiziqlar va tekisliklar qaerda yig'iladi?
98. Stereografik proeksiyada qaysi geometrik shakl asos qilib olinadi?
99. Agar proeksiya markazi sferaning nodir nuqtasida bo'lsa, hosil bo'lgan proeksiya qanday ataladi?
100. Stereografik proeksiyada tasvir tekisligi qaerdan o'tadi?
101. Stereografik proeksiyaning asosiy xossalaridan biri?
102. Qaysi holda tekisliklar orasidagi haqiqiy burchakni topish mumkin?
103. Stereografik proeksiyada kichik doiralar qanday tasvirlanadi?
104. Stereografik proeksiyada katta doiralar qanday chiziqlar bilan ifodalanadi?
105. Stereografik proeksiyada burchaklar qanday saqlanadi?
106. Stereografik proeksiyada tekislikning markazi qayerda joylashadi?
107. Stereografik to'r qanday quriladi?
108. Stereografik to'r qanday masalalarni yechishda foydalaniladi?
109. Foydali qazilma yotqizig'i deganda nimani tushunamiz?
110. Oddiy yotqiziqlarga qaysi kon turlari kiradi?
111. Uyumning yotish elementlariga nimalar kiradi?
112. Uyumning yotish chizig'i deganda nima tushuniladi?
113. Tushish chizig'i qanday aniqlanadi?
114. Yotish burchagi qiymatlari qaysi oraliqda o'zgaradi?
115. Uyumning qalinligi deb nimaga aytiladi?
116. Uyumning yotish elementlarini aniqlashda qaysi asboblar ishlatiladi?
117. B-2 osma bussol qayerda ishlatiladi?
118. Yer osti kon lahimlarini hujjatlashtirishda nimalarga e'tibor beriladi?
119. Agar kon lahimi foydali qatlamni kesib o'tsa, yotish elementlari qanday aniqlanadi?
120. Yotish elementlarini aniqlashda qo'pol xatolarga yo'l qo'ymaslik uchun o'lchovlar necha marta takrorlanadi?
121. Quduqlar koordinatalari bo'yicha rudaning yotishi qaday aniqlanadi?
122. Quduq qiyshiq burg'ilanishining asosiy sabablari qaysilar?
123. Quduq o'qi vertikal tekislikda egri bo'lsa, qaysi parametr o'zgaradi?
124. Quduq o'qi vertikal va azimutal tekislikda egri bo'lsa, qaysi parametrlar o'zgaradi?
125. Inklinometrlar nima o'lchaydi?
126. Quduq o'qining L uzunligi qaysi ma'lumotni beradi?
127. Grafik va analitik usulning afzalligi nimada?
128. Qatlam qalinligi nima?
129. Konning ko'rinma qalinligi nima?
130. Ishchi qalinlik nima?
131. Ekspluatatsion qalinlik nima?

132. Kolankali burg‘ulash qudug‘i orqali qalinlik o‘lchashda qaysi qalinlik aniqlanadi?
133. Qalinlikni bevosita ochilmada o‘lchash qachon amalga oshiriladi?
134. Konning ko‘rinma qalinligi qaysi omillarga bog‘liq?
135. Konning qalinligi texnologik turlari nimaga bog‘liq?
136. Qiya va tik kon tanalarining gorizontal qalinligi qanday aniqlanadi?
137. Qalinlikni aniqlash nuqtalari nimaga bog‘lanadi?
138. Gorizontal qalinlik $\delta = 90°$ bo‘lsa, vertikal qalinlik?
139. Normal qalinlik va yotish burchagini bilgan holda qaysi qalinliklar aniqlanishi mumkin?
140. Qatlamning osma va yotqiziq tomonlari parallel bo‘lsa, qalinliklar o‘rtasidagi bog‘lanish?
141. Gipsometrik reja nima?
142. Gipsometrik rejalarni tuzish usullaridan biri qaysi?
143. Vertikal kesimlar usuli nima?
144. Gipsometrik rejada izogipslar nima?
145. Qidiruv quduqlari ma’lumotlari gipsometrik rejani tuzishda qanday ishlatiladi?
146. Masshtabni tanlashning maqsadi nima?
147. Paletka gipsometrik rejada nima uchun ishlatiladi?
148. Agar qatlam tubining gipsometrik rejasini tuzish zarur bo‘lsa, u qanday qilinadi?
149. Kesimlar bo‘yicha gipsometrik reja qanday tuziladi?
150. Tutashish chiziqlari nima uchun ishlatiladi?
151. Vertikal kesimda kesuvchi chiziqlar nimaga teng bo‘ladi?
152. Nuqtali gipsometrik reja usulida pastki qatlamni qanday chizish mumkin?
153. Agar qatlamlar orasidagi qalinlik barqaror bo‘lmasa, pastki qatlam gipsometrik rejasi qanday tuziladi?
154. Yaqinlashish grafigi nima uchun ishlatiladi?
155. Profil usulida pastki qatlamning gipsometrik rejasi qanday tuziladi?
156. Gipsometrik rejalar yordamida nima yechish mumkin?
157. Rejada quduq nuqtalariga nima yoziladi?
158. Izogipslarni birlashtirish qanday amalga oshiriladi?
159. Gipsometrik rejaning masshtabi qanday tanlanadi?
160. Vertikal kesimda belgilar qayerga proyeksiyalanadi?
161. Qatlamlar orasidagi vertikal qalinlikning o‘zgarishini ko‘rsatadigan grafik?
162. Pastki qatlam gipsometriyasi uchun yetarli nuqtalar olinmasa, nima qilinadi?
163. Tog‘ jinslarining yotish holatidagi o‘zgarishlari nima deb ataladi?
164. Burmali buzilishlar qanday hosil bo‘ladi?
165. Dizyunktiv buzilishlar bilan burmali buzilishlar orasidagi farq nima?
166. Kon korxonasi marksheyderining burmali strukturalardagi vazifasi nima?
167. Birinchi tartibli burmalarni aniqlash usuli qanday?
168. Ikkinchi tartibli burmalarni aniqlash usuli qanday?
169. Burma qanotlari nima?
170. Burma sharniri nima?
171. Antiklinal burma qanday xususiyatga ega?
172. Sinklinal burma qanday xususiyatga ega?
173. Qanotlarning gorizontga qiyaligi bo‘yicha burmalar qanday bo‘linadi?
174. O‘q tekisligi nima?
175. O‘q sirti va burma qulfi kesishishidan hosil bo‘lgan chiziq nima?

176. Burmalar burchagi V nima?
177. Konussimon burmalar qanday shaklga ega?Geologik xaritalarda burmali strukturalarni tasvirlash usullari?
178. Blok-diagrammalarni qurish uchun dastlabki ma’lumot nima?
179. Vertikal kesmalar kon yotqizig‘ining qaysi yo‘nalishida quriladi?
180. Burmali tuzilmalarda gipsometrik rejalar nima vazifani bajaradi?
181. Antiklinal burmaning yadrosida qaysi jinslar joylashadi?
182. Foydali qazilma yotqizig‘ining qalinligini grafik tarzda aks ettirish uchun qaysi usullar ishlatiladi?
183. Qalinlik izoliniyasi nima?
184. Izoqalinliklarni tuzishning bevosita usuli qanday amalga oshiriladi?
185. Qaysi holatda izoquvvatlarni bilvosita usul bilan tuzish qo‘llaniladi?
186. Izochuqurliklar sirtini hosil qiladigan ma’lumotlar qaysi elementlar yordamida olinadi?
187. Izochuqurliklar orqali qaysi amaliy masalalarni hal qilish mumkin emas?
188. Ochiq ishlar maydonidagi o‘rtacha yopma qatlam koeffitsiyenti qanday aniqlanadi?
189. Kon tomi yotish chuqurligining izoliniyalarini qurishda qaysi ma’lumotlar ishlatiladi?
190. Qiya kon qazilmalari bilan razvedka qilingan holda izochuqurliklarni qurish usuli qanday ataladi?
191. Izochuqurliklar yordamida quyidagi ma’lumotlarni aniqlash mumkin?
192. Kon ishlari hujjatlashtirilishi nima uchun zarur?
193. Geologik hujjatlashtirish quyidagilarni o‘z ichiga oladi, EXCEPT?
194. Kon lahimlarini bevosita hujjatlashtirish nima bilan bog‘liq?
195. Quduq tubi va devorlarini suratga olish qanday usul bilan amalga oshiriladi?
196. Ruda konlarida umumiy gorizontal geologik rejalarning masshtabi odatda?
197. Gorizontal geologik rejalarni tuzishda asos sifatida nima xizmat qiladi?
198. Namuna olish joylari ko‘rsatilgan kon lahimlarining geologik chizmalari nima uchun zarur?
199. Qatlamli, linzasimon va shtokverkli konlar uchun umumlashtirishlar qanday asosda amalga oshiriladi?
200. Tik tomirli va qatlamli konlar uchun umumlashtirishlar qaysi grafiklarda amalga oshiriladi?
201. Kernli namunalash natijalari har bir quduq bo‘yicha qaysi shaklda joylashtiriladi?
202. Razvedka profillari bo‘yicha vertikal kesimlar nima uchun tuziladi?

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

Asosiy adabiyotlar:

1. S.S.Sayyidqosimov Kon geometriyasi 1-qism, (o‘quv qo‘llanma) – T., “Innovatsion rivojlanish matbaa uyi” 2021-yil 168 bet.

2. Ушаков И.Н. Горная геометрия. Учебник для вузов, 4-э изд., перерап И доп. М., Недра, 1979. 440 с.

3. Рылов А.П. Тимофеенко Э.П. Горная геометрия. М., Недра, 1975. 231 с.

4. Горно-инженерная графика. М., Недра, 1976, 263. С. Авт.: Ломоносов, А.И. Арсентьев, И.А. Гудкова И др.

5. Chizma geometriya va muhandislik grafikasi. -T .: “Fan va texnologiya”, 2019, 176 bet.

6. Sh.Murodov, L.Xakimov, A.Xolmurzayev, M.Jumayev, A.To‘xtayev. “Chizma geometriya”. Oliy texnika o‘quv yurtlari uchun darslik. Toshkent, 2005.

7. Sayyidqosimov S.S., Xakberdiyev M.R. Kon geometriyasi fanidan amaliy mashg'ulotlardan Uslubiy ko'rsatma 1-qism - Toshkent, ToshDTU, 2020, 65 b.

8. Sayyidqosimov S.S., Xakberdiyev M.R. Kon geometriyasi fanidan amaliy mashg'ulotlardan Uslubiy ko'rsatma - Toshkent, ToshDTU, 2020, 77 b.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining lavozimiga kirishish tantanali marosimiga bag'ishlangan Oliy Majlis palatalarining qo'shma majlisidagi nutqi. -T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. - 56 b.

2. Mirziyoyev Sh.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash - yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza 2016 yil 7 dekabr. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2016. - 48 b.

3. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - T.: "O'zbekiston" NMIU, 2017. - 488 b.

4. O'zbekiston Respublkasini yanada rivojlantirish bo'yicha Harakatlar strategiyasi to'g'risida. - T.:2017 yil 7 fevral, PF-4947-sonli Farmoni.

Elektron resurslar:

1. http://www.gov.uz/ – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali.
2. http://www.lex.uz/ – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlar milliy bazasi.
3. http://www.foif.com
4. http://www.ziyonet.uz/
5. www.leica-geosystems.com
6. http://www.ngmk.uz/
7. http://www.agmk.uz/
8. http//www.elibrary.ru/ – ilmiy electron kutubxona.
9. http//172.16.2.210 – Toshkent davlat texnika universiteti axborot resurslar markazi

3. "Geomexanika" fanidan YaDAK savollari

1. Kon jinslarini xususiyatlarini aniqlash uchun namunaga kern necha metr olinadi?
2. Maydalangan kon jinslari qanday bo'ladi?
3. Solishtirma og'irlik nima?
4. Elektr va elektromagnit xususiyatlar nima?
5. Kon jinslarini granulometrik tarkibi deb nimaga aytiladi?
6. Kon jinslarini yumshatish qanday birlikda o'lchanadi?
7. Hajm og'irligi – bu....
8. Namuna tayyorlash uchun qanday asbob qo'llaniladi?
9. Umumiy g'ovaklik koeffitsienti qanday aniqlanadi?
10. G'ovaklik koeffitsienti birligi . aniqlanadi?
11. Namunaning hajm og'irligi birligi ..... aniqlanadi.
12. Hajmiy og'irlik ..... gacha aniqlikda bo'lishi mumkin?
13. Kimni qonuni bo'yicha piknometrda jins o'zining hajmiga teng suyuqlikni siqib chiqaradi?
14. Solishtirma va hajm og'irlikni aniqlashda qanday suvdan foydalaniladi?
15. Yumshatilgan kon jinsi deganda nimani tushunasiz?
16. Sochiluvchan kon jinsi deganda nimani tushunasiz?
17. Sochiluvchan va buzilgan jinslarning to'kma og'irligi nima?
18. Maydalanish koeffitsienti qanday aniqlanadi?
19. Tajriba ishlarida kimni qonuni bo'yicha kon jinsini maydalanish koeffitsienti aniqlanadi?
20. Kristall panjara - nima?
21. Minerallarning kristall panjarasida zarralar o'rtasidagi bog'liqlikni bo'lishi . . . ?
22. Kon jinsining issiqlik xususiyati nima?
23. Kon jinsining fizik-texnik tasnifiga qanday xususiyatlar kiradi?
24. To'kma og'irlik qanday aniqlanadi?
25. Maydalangan jins to'kma og'irligi birligi?
26. Sochiluvchan kon jinslariga . . .?
27. Zichlik koeffitsienti qaysi formula orqali aniqlanadi?
28. Foydali qazilmani qazib olishda qanday asosiy xususiyatlarga ega bo'lishi kerak?
29. Magnitli xususiyat deb nimaga aytiladi?
30. Qoyatoshli jinslar uchun maydalanish koeffitsientini maksimal chegarasi?
31. Maydalanish koeffitsienti formulasi?
32. Tabiiy qiyalik burchagi α qaysi formulada aniqlanadi?
33. Kon jinsini har bir fraktsiyasini aniqlash uchun qaysi formula orqali aniqlanadi?
34. Kon jinsi qattiqligi deganda nima tushiniladi?
35. Namlik qaysi birlikda o'lchanadi?
36. Namunaga olingan kon jinsi kim tomondan aniqlashga yuboriladi?
37. Namunaga olingan kon jinslarini tabiiy namlik va namyutuvchanlik xususiyatlari qachon aniqlanadi?
38. Hajm o'lchagich nima uchun qo'llaniladi?
39. Namunaning suv to'yinganligini tajriba orqali qanday aniqlanadi?
40. Kon jinsini solishtirma og'irligi nima?
41. Namunani tanlash uchun nimalarga e'tibor berish kerak?
42. Hajmiy og'irlik nima?
43. G'ovaklik nima?
44. Kon jinsi qattiqligiga ta'sir qiluvchi asosiy omillar?
45. Kon jinsini granulometrik tarkibi qanday xollarda aniqlanadi?
46. Kon jinsini fizik – texnik xarakteristikasiga nimalar kiradi?
47. Kon jinslari qattiqligi deb nimaga aytiladi?
48. Anizotropiya nima?
49. Mineral nima?

50. Kon jinslarining fizik xususiyatlari asosan qanday aniqlanadi?
51. Kon jinsining issiqlik xususiyatiga ta'siri?
52. Kon jinslarining zichlilik xususiyatlari qanday aniqlanadi?
53. Kon jinslarining akustik xususiyatlari qanday sharoitlarda aniqlanadi?
54. Kon jinslarining mexanik xususiyatlari bu ...?
55. Namuna olishning asosiy shartlariga ...?
56. Monolitni massivdan qanday ajratib olinadi?
57. Solishtirma og'irlik nima?
58. Foydali qazilma konlarini qazib olishda kon jinslarini qanday fizik xususiyatlari hisobga olinadi?
59. Kon jinslarini granulometrik tarkibi deb nimaga aytiladi?
60. Namuna tayyorlash uchun qanday asbob qo'llaniladi?
61. Umumiy g'ovaklik koeffitsienti qanday aniqlanadi?
62. Namunaning hajm og'irligi birligi . aniqlanadi?
63. Hajmiy og'irlik qanchagacha aniqlikda bo'lishi mumkin?
64. Tabiiy qiyalik burchagi α qaysi formulada aniqlanadi?
65. Namlik qaysi birlikda o'lchanadi?
66. Namunaga olingan kon jinslarini tabiiy namlik va namyutuvchanlik xususiyatlari qachon aniqlanadi?
67. Geomexanikaning asosiy vazifasi nima?
68. Geomexanikada o'rganiladigan asosiy jarayonlardan birinchisi?
69. Geomexanikada o'rganiladigan asosiy jarayonlardan ikkinchisi?
70. Geomexanikada o'rganiladigan asosiy jarayonlardan uchinchisi?
71. Tog' jins massivi o'ziga xos fizikaviy muhit hisoblanib, holati uchta omilga ko'ra aniqlanadi. Shu omildan birinchisi qaysi?
72. Tog' jins massivi o'ziga xos fizikaviy muhit hisoblanib, holati uchta omilga ko'ra aniqlanadi. Shu omildan ikkinchisi qaysi?
73. Tog' jins massivi o'ziga xos fizikaviy muhit hisoblanib, holati uchta omilga ko'ra aniqlanadi. Shu omildan uchinchisi qaysi?
74. Qanday kuchlar mavjud?
75. Tashqi kuchlar ta'sirida tog' jinslarida qanday o'zgarish kuzatiladi?
76. Chiziqli deformatsiya ____ hisobida o'lchansa, hajmligi ____ hisobida o'lchanadi
77. Tashqi kuchlar- bu?
78. Nisbiy siljishning birinchi turi qaysi?
79. Nisbiy siljishning ikkinchi turi qaysi?
80. Nisbiy siljishning uchinchi turi qaysi?
81. Geomexanika ..... fandir.
82. Geomexanika uchta bir-biriga bog'liq bo'lgan to'ldiruvchi yo'nalishlar bilan o'rganiladi va takomillashadi: Ulardan birinchisi qaysi??
83. Geomexanika uchta bir-biriga bog'liq bo'lgan to'ldiruvchi yo'nalishlar bilan o'rganiladi va takomillashadi: Ulardan ikkinchisi qaysi?
84. Geomexanika uchta bir-biriga bog'liq bo'lgan to'ldiruvchi yo'nalishlar bilan o'rganiladi va takomillashadi: Ulardan uchinchisi qaysi?
85. Mineral – bu.....?
86. Minerallar qanday turlarda bo'lishi mumkin?
87. Tajriba xonalarida sun'iy yo'llar bilan kimyoviy elementlar birlashmasi minerallarga
88. Tabiatda ..... ga yaqin har xil minerallar aniq
89. Jins hosil qiluvchi minerallar nechta?
90. Yer qatlamida minerallarni tarqalishiga qarab Fe necha % ni tashkil qiladi?
91. Yer qatlamida minerallarni tarqalishiga qarab Ca necha % ni tashkil qiladi?
92. Yer qatlamida minerallarni tarqalishiga qarab K necha % ni tashkil qiladi?
93. Ichki tuzilishlar bo'yicha minerallar ..... bo'ladi.
94. Kristall panjara –?

95. Kristall panjara o'lchamlari geometrikka mos holda nechta singoniyaga bo'linadi?
96. Uch klinli singoniya:
97. Monoklin singoniya?
98. Romb singoniya?
99. Ionli bog'lam –?
100. Metalli bog'lam (metallar xossasi) –?
101. Vodorodli bog'lam –?
102. Molekulyar bog'lamda –?
103. Ionli bog'lam energiyasi necha kkal/mol?
104. Kovalent (atomli) bog'lam energiyasi necha kkal/mol?
105. Metalli bog'lam energiyasi necha kkal/mol?
106. Vodorodli bog'lam energiyasi necha kkal/mol?
107. Molekulyar (qoldiqli) bog'lam energiyasi necha kkal/mol?
108. Anizotropiya bu ....?
109. Bir mineraldan tarkib topgan tog' jinsiga ..... deyiladi?
110. Semonlash - ?
111. Bazalt?
112. Aloqali –?
113. Jins hosil qilish jarayonlarining asosiylari?
114. Magmatik yoki otiluvchi jinslar?
115. Cho'kindi jinslar –?
116. Metamorf jinslar –?
117. Xarakterli va fizik tabiati bog'lami (ulash kuchi) qanday guruhlarga bo'linadi?
118. Struktura deganda nimani tushunasiz?
119. Tekstura deganda nimani tushunasiz?
120. Tog' jinslarini tekstura va strukturasini o'rganish uslublari?
121. Solishtirma og'irligi bo'yicha minerallar sinflanishi necha turga bo'linadi?
122. Umumiy g'ovaklik koeffitsienti kattaligi bo'yicha tog' jinslari nechta g'uruhlarga bo'linadi?
123. O'ta yuqori g'ovaklik?
124. Yuqori g'ovaklik?
125. O'rtacha g'ovaklik?
126. G'ovakligi kamroq?
127. G'ovakligi kam?
128. Zichlilik xususiyatlari necha guruhga bo'linadi?
129. Gravitatsion xususiyatlariga?
130. Strukturali xususiyatlariga?
131. Gilli jinslar jipslashganda g'ovaklik .?
132. Katta chuqurliklarda joylashgan va metomorfizlashgan jinslar g'ovakligi...?
133. To'kma og'irlik.....?
134. Bo'shoq jins ..... oshgani sabali o'sha jins to'kma og'irligi solishtirma va hajmiy og'irligiga nisbatan kam bo'ladi?
135. Oltingugurtsuvchilli suyuqliklar qo'shish orqali to'kma og'irlikni ..... ga ko'paytirish mumkin?
136. Tog' jinsi ..... xarakteri va sifati uning granulometrik tarkibi orqali aniqlanadi?
137. Parchalangan tog' jinsining granulometrik tarkibi deb -?
138. Zarrachalar o'lchami ..... bo'yicha aniqlanadi?
139. Ochiq kon ishlari amaliyotida odatda karyer yonbag'irlari va qirralarning ..... natijasida deformatsiya kuzatiladi?
140. Filtrlanishning asosiy omili nima?
141. Mexanik suffoziya - bu?
142. Suffoziya deformatsiyalarning yana bir turi -?
143. O'pirilish – bu?

144. Qumli tog ‘ jinslarida; loyli jinslarda; qiyalik massivida dinamik ta'sir ko‘rsatadigan lyos va lyossimon jinslarda ..... yuzaga keladi.?
145. Qumli karyer bortlarini ochishda yuk tashiydigan, ishlaydigan mashinalarning qiyinchilikga uchrashi va qumli qatlamlarda ..... gacha bortlar kengligi xosil qilinishi shart.?
146. Karerlarning bortlarida suffoziya qumli toshlar mavjud bo‘lgan joyda .....dan ortiq suv o‘tkazmaydigan qatlam gorizonti mavjud bo‘lishi kerak?
147. Karyer qiyalik turg‘unligini saqlash uchun (mustahkamlik koeffisenti f=5-6 va undan past uchun) pog‘ona qiyalik burchagi ..... pog‘onaga qo‘shimcha mustaxkamlagich o‘rnatilishi kerak?
148. Kon jinslarining fizik xususiyatlari asosan qanday aniqlanadi?
149. Kon jinslarini xususiyatlarini aniqlash uchun namunaga kern necha metr olinadi?
150. Maydalangan kon jinslari qanday bo‘ladi?
151. Solishtirma og‘irlik nima?
152. Elektr va elektromagnit xususiyatlar nima?
153. Foydali qazilma konlarini qazib olishda kon jinslarini qanday fizik xususiyatlari hisobga olinadi?
154. Kon jinslarini granulometrik tarkibi deb nimaga aytiladi?
155. Kon jinslarini yumshatish qanday birlikda o‘lchanadi?
156. Hajm og‘irligi – bu.
157. Namuna tayyorlash uchun qanday asbob qo‘llaniladi?
158. Umumiy g‘ovaklik koeffitsienti qanday aniqlanadi?
159. G‘ovaklik koeffitsienti birligi . aniqlanadi?
160. Namunaning hajm og‘irligi birligi . aniqlanadi?
161. Hajmiy og‘irlik . gacha aniqlikda bo‘lishi mumkin
162. Kimni qonuni bo‘yicha piknometrda jins o‘zining hajmiga teng suyuqlikni siqib chiqaradi?
163. Solishtirma va hajm og‘irlikni aniqlashda qanday suvdan foydalaniladi?
164. Yumshatilgan kon jinsi deganda nimani tushunasiz?
165. Sochiluvchan kon jinsi deganda nimani tushunasiz?
166. Sochiluvchan va buzilgan jinslarning to‘kma og‘irligi nima?
167. Maydalanish koeffitsienti qanday aniqlanadi?
168. Tajriba ishlarida kimni qonuni bo‘yicha kon jinsini maydalanish koeffitsienti aniqlanadi?
169. Kristall panjara – nima
170. Minerallarning kristall panjarasida zarralar o‘rtasidagi bog‘liqlikni bo‘lishi . . .
171. Kon jinsining issiqlik xususiyati nima?
172. Kon jinsining fizik-texnik tasnifiga qanday xususiyatlar kiradi?
173. To‘kma og‘irlik qanday aniqlanadi?
174. Maydalangan jins to‘kma og‘irligi birligi?
175. Sochiluvchan kon jinslariga . . .
176. Zichlik koeffitsienti qaysi formula orqali aniqlanadi?
177. Foydali qazilmani qazib olishda qanday asosiy xususiyatlarga ega bo‘lishi kerak?
178. Magnitli xususiyat deb nimaga aytiladi?
179. Qoyatoshli jinslar uchun maydalanish koeffitsientini maksimal chegarasi
180. Maydalanish koeffitsienti formulasi?
181. Tabiiy qiyalik burchagi α qaysi formulada aniqlanadi?
182. Kon jinsini har bir fraktsiyasini aniqlash uchun qaysi formula orqali aniqlanadi?
183. Kon jinsi qattiqligi deganda nima tushiniladi
184. Namlik qaysi birlikda o‘lchanadi?
185. Namunaga olingan kon jinsi kim tomondan aniqlashga yuboriladi?
186. Namunaga olingan kon jinslarini tabiiy namlik va namyutuvchanlik xususiyatlari qachon aniqlanadi?
187. Hajmo‘lchagich nima uchun qo‘llaniladi?
188. Maydalanish koeffitsienti qaysi formula orqali aniqlanadi?
189. Namunaning suv to‘yinganligini tajriba orqali qanday aniqlanadi?
190. Kon jinsini solishtirma og‘irligi nima?

191. Namunani tanlash uchun nimalarga e’tibor berish kerak?
192. Hajmiy og‘irlik nima?
193. G‘ovaklik nima?
194. Kon jinsi qattiqligiga ta’sir qiluvchi asosiy omillar
195. Kon jinsini granulometrik tarkibi qanday xollarda aniqlanadi?
196. Kon jinslari fizikasi nima
197. Kon jinsini fizik – texnik xarakteristikasiga nimalar kiradi?
198. Anizotropiya nima?
199. Mineral nima?
200. Kon jinslarining fizik xususiyatlari asosan qanday aniqlanadi?
201. Kon jinsining issiqlik xususiyatiga ta’siri
202. Kon jinslarining zichlilik xususiyatlari qanday aniqlanadi?
203. Kon jinslarining akustik xususiyatlari qanday sharoitlarda aniqlanadi?
204. Kon jinslarining mexanik xususiyatlari bu ...
205. Namuna olishni kim va qanday amalga oshiriladi?
206. Namuna olishning asosiy shartlariga.....
207. Monolitni massivdan qanday ajratib olinadi?

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

1. R.U.Nomdorov, F.M.Olimov, N.A.Boymurodov, A.A.Abdiazizov – “Geomexanika” , O‘quv qo‘llanma Qarshi. “ILM-FAN – MA’NAVIYAT” nashriyoti, 2025. -229 bet.
2. R.F. Craig. Craig’s Soil Machanics. Seventh edition. New York. 2004.
3. Zhang Gouliang Mine Sueveying China University of Mining and Technology press China, 2006
4. Баклашов И.В. Геомеханика. - М.: МГГУ, 2004.
5. Турчанинов И.А., Иофис М.А., Каспарьян Э.В. Основы механики горных пород. - ЖЛ: «Недра», 2009.
6. Певзнер М.Е. и др Геомеханка. - М.: МГГУ, 2004.
7. Казикаев Д.М. Геомеханика подземной разработки рудников. - М.: МГГУ, 2005.

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. –T.: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 488 b.
2. O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida. –T.: 2017 yil 7 fevral, PF-4947-sonli Farmoni.
3. Рахимов В.Р. Конспект лекций по геомеханике. - Тошкент.: ТашГТУ, 2002.
4. Арсентьев А.И. и др. Устойчивость бортов и осушение карьеров. - М.: «Наука», 2002.
5. Рахимов В.Р., Сайфидкосимов С.С. Давления горных пород на некорых рудниках Средней Азии. - Ташкент.: Фан, 1998.

Elektron resurslar

1. http//www.mggu.ru - Moskva davlat konchilik universiteti;
2. http//www.rusmet.ru/minjournal/
3. http//www.ziyonet.uz
4. http//www.ngmk.uz
5. http//www.agmk.uz
6. http//www.yuotub.com
7. http//www.google.com
8. http//www.qmii-elektronkutubxona.uz

4. "Marksheyderlik ishlarida xavfsizlik qoidalari" fanidan YaDAK savollari

1. Shaxta nima?
2. Stvol nima?
3. Lahim nima?
4. Shtrek qanday yo'lak hisoblanadi?
5. Ort nima uchun xizmat qiladi?
6. Lava nima?
7. Ventilyatsiya kirish oqimi nima?
8. Ventilyatsiya chiqish oqimi nima?
9. Gazlanish nima?
10. Metan (CH4) qanday gaz?
11. Uglerod oksidi (CO) qanday gaz?
12. Kislorod (O2) nima uchun zarur?
13. Chang-portlash xavfi qachon yuzaga keladi?
14. PDK nimani bildiradi?
15. IIV (PPE) nimani anglatadi?
16. Qochish yo'li nima?
17. Zaxira chiqish nima?
18. Avariya nima?
19. Lokalizatsiya nima?
20. Monitoring nima?
21. Avariyalarni bartaraf etish rejasi qaysi ob'ektlar uchun tuziladi?
22. Avariyalarni bartaraf etish rejasi odatda qanchalik tez-tez ishlab chiqiladi?
23. Avariyalarni bartaraf etish rejasini kim ishlab chiqadi?
24. Avariyalarni bartaraf etish rejasida birinchi navbatda nima ko'zda tutiladi?
25. Shaxtada yong'in xavfsizligi uchun nimaning holati tekshiriladi?
26. Ventilyatsiya qurilmalarini tekshirishning asosiy maqsadi nima?
27. Avariyalarni bartaraf etish rejasining to'g'ri ishlab chiqilishi uchun kim javobgar?
28. Avariyalarni bartaraf etish rejasiga o'zgartirishlar qachon kiritiladi?
29. Avariyalarni bartaraf etish rejasi qayerda saqlanishi kerak?
30. Avariyalarni bartaraf etish ishlarining mas'ul rahbari kim hisoblanadi?
31. Asosiy chiqish yo'li nima?
32. Zaxira chiqish yo'li nima uchun kerak?
33. Evakuatsiya yo'li nima?
34. Narvon yo'lagi qanday yo'lak hisoblanadi?
35. Airlock (havo to'sig'i) nima uchun ishlatiladi?
36. Refug kamera nima?
37. Evakuatsiya yo'llariga qanday talab qo'yiladi?
38. Narvon yo'lagida qanday elementlar bo'lishi kerak?
39. Refug kamerada qanday tizimlar bo'lishi kerak?
40. Evakuatsiya yo'llari qanday holatda saqlanishi kerak?
41. Gorizontal qazilmagohlar qaysi yo'nalishda kovlanadi?
42. Qiya lahim nima uchun xizmat qiladi?
43. Vertikal stvol nima?
44. Ramali mustahkamlash qanday amalga oshiriladi?
45. Ankerli mustahkamlashning asosiy vazifasi nima?
46. Shotcrete nima?
47. Qobiq (lining) qayerda qo'llanadi?
48. Burg'ilash-portlatish usuli qaysi jinslarda ko'p qo'llanadi?
49. Burg'ilash-portlatish siklining birinchi bosqichi nima?
50. Roadheader (kombayn) qaysi jinslarda qo'llanadi?

51. TBM usuli qayerda samarali?
52. Shaft sinking usuli qaysi qazilmagohda qo'llanadi?
53. Mustahkamlash turini tanlash nimaga bog'liq?
54. Yaxshi jins sharoitida qaysi mustahkamlash yetarli bo'lishi mumkin?
55. Juda yomon jins sharoitida qanday mustahkamlash talab etiladi?
56. Konvergentsiya o'lchovi nimani ko'rsatadi?
57. Extensometr nimani nazorat qiladi?
58. Shotcrete sifatini tekshirishda nima nazorat qilinadi?
59. Monitoring tizimi nima uchun kerak?
60. Burg'ilash-portlatish siklining oxirgi bosqichi nima?
61. Mahkamlash pasportining grafik qismida nima ko'rsatiladi?
62. Qazilmagohning ko'ndalang qirqimida nima ko'rsatiladi?
63. Qazilmagohning bo'ylama qirqimida nima ko'rsatiladi?
64. Mahkamlash pasportida yana qanday ma'lumot bo'lishi kerak?
65. Yer osti lahimlarini saqlash nima uchun muhim?
66. Profilaktik saqlash nima?
67. Korrektiv ta'mir nima?
68. Avariya ta'miri qachon amalga oshiriladi?
69. Relining yoki patch nima?
70. Ankerlarni retensiyalash nimani anglatadi?
71. Drenaj tizimi nima uchun kerak?
72. PTW nimani anglatadi?
73. LOTO tizimining maqsadi nima?
74. Risk baholash nima uchun amalga oshiriladi?
75. Kunlik ko'rikda nimalar tekshiriladi?
76. Haftalik ko'rikda nima nazorat qilinadi?
77. Oylik yoki choraklik ko'rikda nima tekshiriladi?
78. Ish tugagandan so'ng nima rasmiylashtiriladi?
79. Saqlash va ta'mirlash ishlarida ventilyatsiya nima uchun muhim?
80. Yer osti konlarida shamollatishning asosiy maqsadi nima?
81. Intake oqimi nimani bildiradi?
82. Return oqimi nima?
83. Asosiy ventilyatorning vazifasi nima?
84. Yordamchi shamollatish qayerda qo'llanadi?
85. Stoppings nima uchun ishlatiladi?
86. Regulator nima vazifani bajaradi?
87. Airlock qurilmasining vazifasi nima?
88. Ventilyatsiyada Q belgisi nimani bildiradi?
89. V belgisi nimani bildiradi?
90. A belgisi nimani bildiradi?
91. $Q = V \cdot A$ formulasi nimani ifodalaydi?
92. Δp nimani bildiradi?
93. Ventilyatsiya tizimida R nimani anglatadi?
94. Gaz monitoringi nima uchun amalga oshiriladi?
95. CH_4 gazi qanday gaz hisoblanadi
96. CO gazi qanday gaz?
97. Ventilyatsiya yo'laklari qanday bo'lishi kerak?
98. Anemometr nima uchun ishlatiladi?
99. Favqulodda holatda shamollatish tizimi nima uchun muhim?
100. Yer osti konlarida shamollatish tizimi nima uchun zarur?
101. Yer osti konlarida toza havo qayerdan kiradi?
102. Ifloslangan havo qayerdan chiqadi?

103. Parallel lahimlarda havo oqimi qanday boshqariladi?
104. Ventilyator egri chizig'i nimani ko'rsatadi?
105. Tizim egri chizig'i nimani bildiradi?
106. Ventilyator egri chizig'i va tizim egri chizig'i kesishishi nimani anglatadi?
107. Forcing shamollatish usuli nimani anglatadi?
108. Exhausting shamollatish usuli nimani anglatadi?
109. CH_4 gazining konlarda xavfi nimada?
110. CO gazining asosiy xavfi nimada?
111. O_2 gazining konlarda ahamiyati nima?
112. CO_2 gazining ko'payishi nimaga olib keladi?
113. Ventilyatsiya ductlari qanday bo'lishi kerak?
114. Ventilyator ishlashi qanday nazorat qilinadi?
115. Gaz detektorlari nima uchun ishlatiladi?
116. Ventilyatsiya tizimida namlik va harorat nima uchun o'lchanadi?
117. Regulator ochilishi nimaga ta'sir qiladi?
118. Favqulodda ventilyatsiya rejimi qachon qo'llanadi?
119. Ventilyatsiya tizimini tekshirishda nimalar nazorat qilinadi?
120. Avariyalarni bartaraf etish rejasi qaysi ob'ektlar uchun tuziladi?
121. Avariyalarni bartaraf etish rejasi qanchalik tez-tez ishlab chiqiladi?
122. Avariyalarni bartaraf etish rejasi kim tomonidan ishlab chiqiladi?
123. ABRni tasdiqlash qachon amalga oshiriladi?
124. ABR ishlab chiqishda nimaga e'tibor beriladi?
125. ABRni kelishishdan oldin nimalar tekshiriladi?
126. Ventilyatsiya qurilmalarining reversiv tizimi nima uchun tekshiriladi?
127. Shaxtada zahira chiqish yo'llari nima uchun zarur?
128. Nasos stansiyalari nima uchun tekshiriladi?
129. O'z-o'zini qutqarish vositalari nimaga xizmat qiladi?
130. Avariyalar haqida xabar berish vositalari nima uchun kerak?
131. Yong'in sodir bo'lganda ventilyatsiya tizimida nima aniqlanadi?
132. ABRning to'g'ri ishlab chiqilishi uchun kim javobgar?
133. Avariya paytida moddiy va texnik vositalar qanday holatda bo'lishi kerak?
134. Shaxtada yangi uchastka ochilganda ABRga nima qilinadi?
135. ABR nusxalari qayerlarda bo'lishi kerak?
136. Avariyalarni bartaraf etish ishlarining asosiy maqsadi nima?
137. Avariya sodir bo'lganda muhandis-texnik xodimlar nima qiladi?
138. ABRda qanday hujjat mavjud bo'lishi kerak?
139. ABRning operativ qismi nima uchun xizmat qiladi?
140. Portlash sodir bo'lganda shaxtaga elektr energiyasi bilan qanday muomala qilinadi?
141. Reversiv shamollatish tizimi ishlaganda elektr energiyasi qanday tartibda beriladi?
142. Odamlarni evakuatsiya qilish vaqtida elektr energiyasi qanday ishlatilishi mumkin?
143. Yong'in sodir bo'lgan uchastkalarda elektr energiyasi bilan qanday muomala qilinadi?
144. Gaz xavfi bo'lgan boshi berk qazilmada yong'in sodir bo'lsa nima qilinadi?
145. Mahalliy shamollatish ventilyatoriga elektr energiyasi qachon saqlanadi?
146. Pnevmatik energiyadan foydalaniladigan shaxtalarda avariya vaqtida nima ta'minlanadi?
147. Shaxtada avariya haqida xabar berish uchun qanday tizimlar ishlatiladi?
148. Avariya signalizatsiyasi qanchalik tez-tez tekshiriladi?
149. Agar avariya signali yoritish tizimi orqali berilsa qanday belgilanadi?
150. Avariya signali qayerdan berilishi kerak?
151. Gaz yoki chang portlaganda qanday choralar ko'riladi?
152. Ikki chiqish joyi bo'lgan shaxtada yong'in sodir bo'lsa nima qilinadi?
153. Avariya mahalliy bo'lsa nima qilinadi?
154. Evakuatsiya vaqtida qaysi transport vositalaridan foydalanish mumkin?

155. Asosiy chiqish joyi gazlangan bo'lsa nima qilinadi?
156. Odamlarni qayerga olib chiqish kerak?
157. Yong'in o'chog'igacha bo'lgan qazilmalardan odamlar qayerga chiqadi?
158. Yong'in o'chog'idan keyingi qazilmalarda odamlar qanday chiqadi?
159. O'z-o'zini qutqarish vositalaridan foydalanishning maqsadi nima?
160. Mas'ul rahbar avariyani bartaraf etishda birinchi navbatda nima qiladi?
161. Avariya vaqtida barcha xizmatlar kimning topshiriqlarini bajaradi?
162. Mas'ul rahbar odatda qayerda bo'lishi kerak?
163. Avariyada shaxtada qolgan ishchilar sonini kim aniqlaydi?
164. Avariya sodir bo'lganda qo'shni shaxta bilan aloqa kim tomonidan amalga oshiriladi?
165. Operativ jurnalni yuritish kimga topshiriladi?
166. Avariya vaqtida komanda punktida kimlar bo'lishi mumkin?
167. Kon dispetcheri avariya haqida xabar olgach nima qiladi?
168. Kon-qutqaruv ishlari rahbari kim hisoblanadi?
169. HKQQ komandirining asosiy vazifasi nima?
170. O't o'chirish qismi boshlig'i kimning topshirig'i asosida ishlaydi?
171. Yuqori tashkilot texnik rahbarining vazifasi nima?
172. Shaxta direktori avariya haqida xabar olgach nima qiladi?
173. Shaxta direktori jabrlanganlar uchun nima tashkil qiladi?
174. Shaxta bosh muhandisi o'rinbosarining vazifasi nima?
175. Chang-ventilyatsiya xizmati boshlig'i nima qiladi?
176. Bosh mexanik va bosh energetikning vazifasi nima?
177. Lampaxona mudiri nima qiladi?
178. Telefonistka avariya haqida xabar olgach nima qiladi?
179. Shaxta xodimlari avariya paytida nimani bilishlari kerak?
180. Avariya sodir bo'lganda shaxta xodimlari nimani bilishlari kerak?
181. Shaxtada avariya belgilarini sezgan ishchi nima qilishi kerak?
182. Tutun qarama-qarshi tomondan kelayotgan bo'lsa nima qilish kerak?
183. Ventilyatsiya oqimi yo'nalishi o'zgarsa bu nimani bildiradi?
184. Yong'in toza havo oqimi tomonida bo'lsa nima qilish kerak?
185. Elektr apparatlari yonayotganda nima qilish kerak?
186. Boshi berk qazilmada yong'in sodir bo'lsa nima qilish kerak?
187. Gaz otilishi sodir bo'lganda nima qilish kerak?
188. Gaz otilishida birinchi navbatda nima o'chiriladi?
189. Portlash xavfi bo'lganda qanday yoritgichlardan foydalanish taqiqlanadi?
190. O'pirilishda qolgan ishchilar nima qilishi kerak?
191. O'pirilishda chiqish imkoni bo'lmasa nima qilish kerak?
192. O'pirilishda signal berish qanday amalga oshiriladi?
193. Suv bosganda ishchilar nima qilishi kerak?
194. Gazlanish sodir bo'lganda birinchi harakat nima bo'lishi kerak?
195. Gazlangan qazilmalarda nima qilish kerak?
196. Gazlangan joyga kirishni qanday belgilash kerak?
197. Asosiy ventilyator to'xtab qolsa nima qilish kerak?
198. Ventilyator uzoq vaqt ishlamasa nima qilish kerak?
199. Elektr energiyasi butun shaxta bo'yicha uzilsa nima qilish kerak?
200. Avariya sodir bo'lganda muhandis-texnik xodimlar nima qiladi?